

دوچهار و له فارسی / ایران

بیستمین سالگرد واقعه میکونوس

میکونوس و "ابهاماتی" که برای حسین موسویان هنوز باقی است

حسین موسویان سفیر ایران در آلمان بود زمانی که چهار مخالف جمهوری اسلامی در رستوران میکونوس برلین با مسلسل کاظم دارابی و تیر خلاص عباس رائل به قتل رسیدند. او می‌گوید میکونوس همچنان برایش یک معماست.

"فریاد بزرگ علوی" اسم رمز عملیاتی بود که در آن صادق شرفکندی، دبیرکل حزب دمکرات کردستان ایران نوری دهکردی، فعال سیاسی و فتاح عبدلی و همایون اردلان از رهبران حزب دمکرات کردستان در رستوران میکونوس برلین به قتل رسیدند.

به گفته‌ی شاهدان دادگاه میکونوس، "بزرگ علوی" اشاره‌ای است به علی خامنه‌ای رهبر جمهوری اسلامی که طرفدارانش او را رهبر شیعیان جهان می‌دانند.

اما این تنها سندی نیست که نشان از دخالت بالاترین مقامات جمهوری اسلامی در این ترور دارد. ابوالحسن بنی‌صدر اولین رئیس جمهوری ایران به عنوان یکی از شاهدان اصلی در دادگاه میکونوس حاضر شد و بر اساس اسناد و مدارکی که از ایران برایش ارسال شده بود اعلام کرد که تصمیم به این قتل و قتل‌های مشابه در کمیته‌ای متشکل از علی خامنه‌ای رهبر جمهوری اسلامی، هاشمی رفسنجانی رئیس جمهوری، علی اکبر ولایتی وزیر امور خارجه و علی فلاحیان وزیر اطلاعات گرفته می‌شده است.

صفحه ویژه به مناسبت بیستمین سالگرد واقعه میکونوس

رای دادگاه میکونوس که بعد از پنج سال از وقوع این جنایت و در آوریل ۱۹۹۷ (فروردین ۱۳۷۶) صادر شد، صراحتاً "رهبری سیاسی ایران" را آمر این قتل‌ها معرفی کرد.

در بخشی از این رای ۴۰۰ صفحه‌ای آمده است: «پس از بررسی همه مدارک به این نتیجه رسیدیم که ترور علیه رهبری حزب دمکرات کردستان ایران نه عملی خودسرانه بوده و نه به دلیل اختلافات داخلی گروه‌های اپوزیسیون انجام شده، بلکه دقیقاً با توجه به مدارک، رهبری سیاسی ایران در تمامیت نظام حاکم پشت این عمل جنایتکارانه بوده است. متهمان نه قربانیان خود را می‌شناخته‌اند و نه رابطه‌ای شخصی با آنان داشتند، بلکه این کشتار به دلیل تعلق متهمان به نظام سیاسی ایران و مأمور بودن از سوی دستگاه‌های اطلاعاتی و امنیتی ایران انجام شده است. کاظم دارابی، یوسف امین، عباس رحیل (رائل) و دیگران به عنوان عناصر حزب اللهی به نظام سیاسی ایران متعلق هستند و با دستور مقام‌های بالاتر این کار را انجام داده‌اند. پس این ترور، تروری سیاسی است و چون دولت جمهوری اسلامی پشت این ترور بوده است، این ترور، تروریسم دولتی است.»

رهبران جمهوری اسلامی در مظان اتهام تروریسم دولتی

موسویان: از شنیدن خبر ترور شوکه شدم!

یکی از کسانی که در جریان دادگاه میکونوس نامش برده شد، حسین موسویان سفیر وقت جمهوری اسلامی در بن بود. شخصی به نام ابوالقاسم مصباحی معروف به شاهد C که از اعضای رده بالای وزارت اطلاعات ایران بوده، در دادگاه گفت که موسویان در جریان ترورهایی که به دستور مقامات جمهوری اسلامی در اروپا انجام گرفته، بوده است.

این ادعا البته در دادگاه اثبات نشد و موسویان پس از صدور حکم دادگاه علیه بالاترین مقامات جمهوری اسلامی، به ایران فرا خوانده شد.

حسین موسویان در گفتگو با دویچه‌وله تأکید می‌کند که تا فردای روز ترور، از آن خبر نداشته است. او می‌گوید: «من صبح روز بعد از ترور، وقتی ساعت هفت صبح طبق معمول به سفارت مراجعه کردم، یعنی رقم بروم سر کارم، دیدم سفارت محاصره است. شوکه شدم. حتی شب که این اتفاق افتاده بود، خبر را نشنیده بودم. وقتی رقم داخل سفارت، گفتم چه شده که سفارت را محاصره کرده‌اند؟ گفتند: دیشب در برلین یک تروری اتفاق افتاده است.»

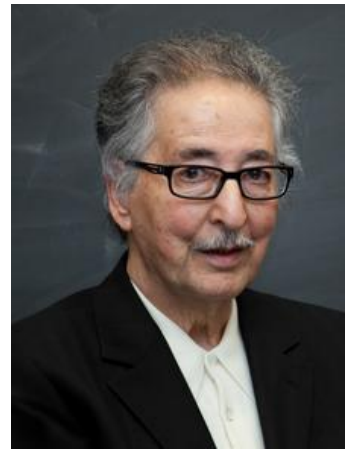
او می‌گوید اصل این جریان برای او یک "شوکه" بوده است به این دلیل: «در سپتامبر ۱۹۹۰، وقتی که من به عنوان سفیر در آلمان تعیین شدم، آقای هاشمی، رییس جمهور، به من گفت که وظیفه شما این است که بروید روابط ایران با اروپا را از در آلمان بازسازی کنید. ایشان همچنین گفت که بهبود روابط با اروپا می‌تواند خصومت‌های بین ایران و آمریکا را کاهش بدهد.»

حسین موسویان در توضیح تلاش‌هایی که برای بهبود روابط ایران و آلمان کرده می‌گوید:

«من موفق شدم در دو سال اول مأموریت، حدوداً مقامات نیمی از وزارتخانه‌های کابینه‌ی ایران و آلمان را مبادله کنم. اولین کمیسیون مشترک فرهنگی ایران و آلمان تشکیل شد؛ اولین کمیسیون مشترک اقتصادی ایران، بعد از انقلاب، تشکیل شد؛ "هرمس"، سقف بیمه را باز کرد، یعنی بین سال‌های ۱۹۹۰ تا ۹۲، هرمس برای ایران حدود ۱۴ میلیارد مارک اعتبار باز کرد که در تاریخ هرمس بی‌سابقه بود و ایران بعد از برزیل بیشترین اعتبارات را دریافت کرد؛ روابط مستقیم تلفنی میان آقای هلموت کهل (صدراعظم وقت آلمان) و آقای هاشمی برقرار شد. حادثه‌ی برلین مثل یک بمبی بود که زیر ساختمان جدید روابط ایران و آلمان گذاشته شد.»

سفیر وقت ایران در آلمان می‌گوید بیش از هر چیز از این متأسف است که «این حادثه موجب تخریب و حشمتناک روابط ایران و اروپا شد و تمام زحمات دیپلماسی ایران و وزارت خارجه‌ی ایران و دیپلمات‌های ایران و دولت ایران و حتی استراتژی رییس جمهور و رهبری ایران را به طرز عجیب لطمه زد و من خودم نمی‌توانم به هیچ وجه باور کنم که رییس جمهور ایران که هدفش بهبود روابط با آلمان است، هدفش بهبود روابط با اروپاست، هدفش بهبود روابط با آمریکا است و صریحاً به من برای توسعه روابط مأموریت می‌دهد و با تمام قدرت از مأموریت من حمایت می‌کند، در این ماجراها دخالت داشته باشد.»

اما ابوالحسن بنی‌صدر، نخستین رئیس‌جمهور ایران و از شخصیت‌های اپوزیسیون در گفت‌وگو با دوپچه‌وله فارسی می‌گوید، در حکومت ایران بی‌سابقه نیست که رئیس‌جمهور از یک سو خواهان بهبود روابط باشد و از سوی دیگر دستور ترور دهد. او به مورد مشابهی در فرانسه اشاره کرده و می‌گوید: «آقای ولایتی که وزیر خارجه آقای رفسنجانی بود، به فرانسه آمد و رفت پیش آقای میتران و از او دعوت کرد به ایران برود، میتران هم پذیرفت. ولایتی به ایران برگشت، رفت پیش آقای رفسنجانی و گفت که من در فرانسه ترتیب این سفر را داده‌ام و آقای میتران به ایران می‌آید و خیلی خوشحال بود از این‌که ترتیب این سفر را داده است. به فاصله‌ی خیلی کمی بعد از این دیدار، آقای بختیار را در فرانسه ترور کردند و میتران هم به ایران نرفت، روابط دو کشور هم تیره شد.»

ابوالحسن بنی‌صدر، نخستین رئیس‌جمهور ایران

آقای بنی‌صدر همچنین تاکید می‌کند که جمهوری اسلامی مطمئن بوده که می‌تواند دولت آلمان را متقاعد کند تا این مسئله را پیگیری نکنند و اگر این مسئله پیگیری نمی‌شد، روابط ایران و آلمان نیز به هم نمی‌خورد.

میکونوس هنوز هم برای موسویان معماست

موسویان بعد از گذشت ۲۰ سال از ترور میکونوس می‌گوید این ماجرا همچنان برای او یک معماست. دلیل این معمای حل‌نشده از دید آقای موسویان در چند نکته است. اول اینکه به نظر او، مبنای رای دادگاه بر اساس اظهارات شاهد C بوده که آقای موسویان می‌گوید نه او را دیده و نه می‌شناخته است و وی در دادگاه اعلام کرده که کمیته‌ای شامل خامنه‌ای، رفسنجانی، ولایتی و فلاحیان دستور صدور این قتل‌ها را داده است.

موسویان می‌گوید: «آقای بنی‌صدر که ۱۳۶۰ از ایران فرار کرده، او آمده بود در دادگاه برلین شهادت داده بود که حرف‌های این آقا درست است. آقای بنی‌صدری که بیست سال اصلاً در ایران نبوده بود، او آمده بود در دادگاه برلین شهادت داده بود که حرف‌های این فرد درست است.»

سه تن از عاملان ترور میکونوس که توسط پلیس آلمان دستگیر شدند

اما ابوالحسن بنی‌صدر می‌گوید منبع اولیه مدارک او بوده و ابوالقاسم مصباحی یا همان شاهد C تنها حرف‌های آقای بنی‌صدر را تایید کرده است: «منابع و اطلاعاتی که من به دادگاه ارائه دادم، قبل از این‌که آقای مصباحی به بلژیک برسد، در اختیار من بود. وقتی آقای مصباحی به بلژیک رسید و تلفن کرد، شماره‌ی فاکس هتلی که در آن بود را گرفتیم و گفتیم که برای او بفرستید و ببینید که تایید می‌کند یا نه. او فقط تایید کرد. یعنی اطلاعات مستند به قول او نبود.»

آقای بنی‌صدر در پاسخ به بخشی از سخنان موسویان که اشاره به دور بودن ۲۰ ساله بنی‌صدر از ایران می‌کند، می‌گوید: «این‌که من چگونه اطلاع داشتم، من الان هم اطلاع دارم. آدمی که تمام زندگی‌اش وطنش هست، یکی از کارهایی که می‌کند

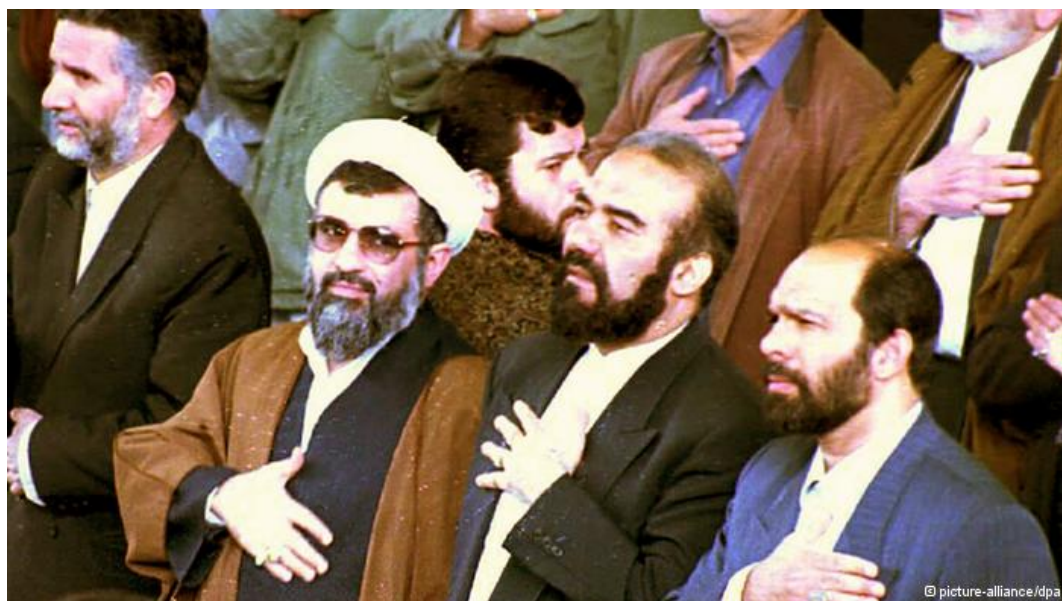
این است که همواره با وطنش در ارتباط باشد و من الان هم در ارتباطم، الان هم اطلاع دارم. حال ایشان اگر در خارج است، رابطه ندارد، اطلاع ندارد، به او مربوط است. والا ما مرتب نشریه انتشار می‌دهیم و اطلاعات داریم.»

ابهامات موسویان درباره شاهد C

نکته دیگری که مورد اشاره آقای موسویان است، خود شاهد C یعنی آقای مصباحی است. او می‌گوید: «من بررسی کردم، دیدم این آقای "شاهد C"، ابتدا از ایران به پاکستان رفته، در پاکستان از سفارت فرانسه پناهندگی گرفته، در اختیار سرویس اطلاعاتی فرانسه قرار گرفته، بعد سرویس اطلاعاتی فرانسه او را در اختیار سرویس اطلاعاتی انگلیس قرار داده و بعد از انگلیس هم به دادگاه برلین آمده است.»

آقای بنی‌صدر اما می‌گوید: «این دروغ بی‌مزه‌ای است. برای این‌که خود من ترتیب آمدنش را از پاکستان به بلژیک دادم و او وارد بلژیک شد. در بلژیک به هتل رفت، از آنجا به کارلسروهه، پیش قاضی تحقیق (دادستان) رفت و آن دادستان شهادت او را گرفت، از آنجا هم رفت در دادگاه برلین شهادت داد. هیچ‌وقت هم در اختیار دستگاه اطلاعاتی انگلیس نبوده است.»

ابوالقاسم مصباحی بعد از خبردار شدن از نقشه قتلش توسط وزارت اطلاعات ایران به پاکستان گریخته و با بنی‌صدر تماس می‌گیرد و با کمک بنی‌صدر به اروپا می‌آید.

علی فلاحیان، وزیر اطلاعات و امنیت جمهوری اسلامی (نفر دوم از چپ)

تهدید شاهدان میکونوس

ابهامات آقای موسویان اما تنها به اینجا ختم نمی‌شود. او می‌گوید: «معما وقتی برای من بیشتر شد، که روزنامه‌ی "فرانکفورتر آلمگاینه" نامه‌ی "شاهد C" را چند هفته بعد از رأی دادگاه چاپ کرد. روزنامه‌ی "فرانکفورتر آلمگاینه" هم که می‌دانید روزنامه‌ی معتبری است. مضمون نامه‌این بود که شاهد C گفته بود که به من قول داده بودند در قبال چنین اظهاراتی به من پناهندگی بدهند، نیازهای مالی من را تأمین کنند و به من پاسپورت بدهند و آن‌ها به قول‌شان عمل نکردند و همه‌ی این اظهارات بی‌اساس است.»

با مراجعه به آرشیو روزنامه فرانکفورتر آلمگاینه موفق شدیم مطلب مورد اشاره آقای موسویان را پیدا کنیم. این مطلب در تاریخ ۱۷ مه ۱۹۹۷ یعنی حدود یک ماه پس از صدور رأی دادگاه منتشر شده و در آن به بخش‌هایی از نامه سه صفحه‌ای اشاره شده که آقای مصباحی با دست خط خودش و بدون امضا برای این روزنامه فرستاده است.

ابوالقاسم مصباحی در این نامه نوشته که "کمیتة ویژه" مورد اشاره او وجود خارجی ندارد و ذکر این موضوع تنها به منظور تضعیف جمهوری اسلامی بیان شده است. روزنامه فرانکفورتر آلمگاینه تصریح کرده که برای این روزنامه مشخص نیست که نامه توسط خود آقای مصباحی و یا تحت فشارهای بیرونی نوشته شده باشد.

در این مطلب همچنین اشاره به این شده که چند روز قبل نیز شاهد B به نام "فاضل" اظهارات خود در دادگاه را غیر واقعی خوانده بود.

نشریه فوکوس به تاریخ ۵ مه ۱۹۹۷ در این مورد نوشته بود که پدر "فاضل" از ایران به او تلفن زده و تنها در یک جمله گفته که به زودی دستگیر می‌شود. سپس فرد ناشناسی از ایران تماس گرفته و به وی گفته اگر اظهاراتش در دادگاه را پس نگیرد، پدرش به اتهام قاچاق مواد مخدر محاکمه می‌شود.

ابوالحسن بنی‌صدر درباره تهدید مصباحی چنین می‌گوید: «همسر و فرزندان آقای مصباحی در گروگان رژیم بودند، اموالش هم همین‌طور. ایشان تحت فشار سخت و تهدید خیلی جدی قرار گرفتند. می‌دانید که این رژیم از چه نوع تهدیدها می‌کند و آن‌ها را هم عملی می‌کند. او هم آن متن را در آن نشریه انتشار داد. ولی بعدها فراوان گفت که تحت فشار بوده و این حرف‌ها را زده است. چندین نوبت از آن زمان تا حالا مصاحبه کرده، نه تنها در این مورد، بلکه در مورد ترورهای دیگر هم مصاحبه کرده. بنابراین روشن است که آن نامه زیر فشار نوشته شده بوده است. الان هم دائم تحت محافظت پلیس است و هر از چندی هم شماره‌ی تلفن و محل سکونتش را تغییر می‌دهد.»

آقای بنی‌صدر همچنین تهدید آقای فاضل را هم تایید می‌کند و می‌گوید: «او می‌گفت به پدرش خیلی علاقه دارد، پدرش هم بیماری دارد و این‌ها او را گرفته‌اند و تهدید می‌کنند و او ناچار است که بگوید این حرف‌ها را از باب پناهندگی و این‌ها زده است.»

سفر فلاحیان به آلمان

بر اساس اسناد و مدارک منتشر شده، علی فلاحیان وزیر وقت اطلاعات ایران سه هفته قبل از شروع دادگاه به آلمان رفته و به مقامات آلمان پیشنهاد داده تا در قبال تلاش ایران برای آزادی گروگان‌های آلمانی در لبنان، از پیگیری این پرونده چشم‌پوشی کنند.

حسین موسویان می‌گوید معاون آقای فلاحیان و نه خود او به آلمان آمده‌اند و وی ترتیب ملاقات معاون فلاحیان را با اشمیت باوئر وزیر مشاور صدر اعظم و هماهنگ‌کننده سرویس‌های امنیتی و سازمان‌های ضد جاسوسی آلمان، همچنین با مسئول سازمان امنیت آلمان و نیز مقامات دادگاه عالی حفاظت از قانون اساسی را داده است.

وی می‌گوید در جریان جزئیات مذاکرات معاون فلاحیان با مقامات آلمان قرار نگرفته است: «مقامات امنیتی آلمان و ایران من را توی مذاکرات راه ندادند. یعنی چه مقامات امنیتی آلمان، چه مقامات امنیتی ایران، نمی‌خواستند من به عنوان سفیر ایران در ملاقات‌ها حضور داشته باشم. من دیدم از وزارت خارجه‌ی آلمان هم کسی در ملاقات‌ها نیست. بنابراین نمی‌خواستند که وزارت خارجه‌ی ایران و آلمان در مذاکرات امنیتی‌شان حضور داشته باشند. اما معاون آقای فلاحیان بعد از ملاقات به من گفت که ما برای همکاری کامل جهت کشف عوامل ترور اعلام آمادگی کردیم.»

به ادعای حسین موسویان، خود فلاحیان یک سال پس از این سفر و برای همکاری‌های کلی در مورد مبارزه با مواد مخدر، جنایات سازمان یافته و تروریسم در سطح خاورمیانه به آلمان سفر کرد و سفرش ربطی به ماجرای میکونوس نداشت.

سفیر پیشین ایران در آلمان همچنان بر "معما بودن" واقعه میکونوس اصرار می‌کند. او می‌گوید وقوع قتل‌های زنجیره‌ای و اینکه وزارت اطلاعات رسماً بیانیه داد و اعلام کرد که این قتل‌ها کار عناصر خودسر بوده، بر ابهام واقعه میکونوس در نزد او افزوده است.

رای دادگاه میکونوس مبنی بر "دولتی بودن" این ترور اما هیچگاه نقض نشد و علی فلاحیان همچنان در صورت ورود به خاک آلمان دستگیر خواهد شد.

تاریخ 16.09.2012

نویسنده میترا شجاعی

تحریریه کیواندخت قهاری

به اشتراک بگذارید ارسال صفحه Facebook Twitter google+ بیشتر

نظرات شما: نظر تان را با ما در میان بگذارید

۲۰ سال پس از ترور میکونوس و
محکومیت رهبران ایران 16.09.2012

بیست سال پیش، در ۱۷ سپتامبر ۱۹۹۲ چهار فعال سیاسی ایرانی در رستوران میکونوس برلین به قتل رسیدند. دادگاه رسیدگی به پرونده این ترور شماری از مسئولان ارتش جمهوری اسلامی را به عنوان آمران این جنایت مجرم شناخت.

آیت‌الله خامنه‌ای، میکونوس و آن
"سیلی محکم" 16.09.2012

دادگاه رسیدگی به پرونده ترور میکونوس ۵ سال طول کشید. جنبه مهم و تاریخی رای دادگاه آن بود که برای نخستین بار مسئولان تراز اول یک نظام سیاسی را محکوم کرد. تأثیر این بخش از حکم دادگاه میکونوس چه بود؟

بازخوانی ترور میکونوس در
گفت‌وگو با ابوالحسن بنی‌صدر

16.09.2012

ابوالحسن بنی‌صدر اولین کسی بود که اسنادی را منتشر کرد که دست داشتن مقامات جمهوری اسلامی در ترور میکونوس را اثبات می‌کرد. او در گفت‌وگو با دویچه وله رای تاریخی دادگاه را حاصل همبستگی ایرانیان می‌داند.